

synka udělal otužilého sportovce. Trávení volného času, kam letní tábory patří, by mělo vycházet z životního stylu celé rodiny."

Nejsem „OK“. Mohu i já na tábor?

A co děti ze zdravotními či jinými handicapů? Je pro ně tábor tím pravým oševným? „Vodítkem je zkušenost, jak dítě zvládá kolektiv ve své třídě a zda je

pobyt na táboře jeho přáním. Rozhodně by mělo mít zásobu dobrých zkušeností z přijetí kolektivem vrstevníků ve škole, v zájmových kroužcích od kamarádů."

Žlutý je tulipán, narcis, růže... Žluté kvetoucích rostlin napočítáte desítky, ne-li stovky, nebo dokonce tisíce. Žlutý květ je ovšem také symbolem pomoci dětem, které často sedí i v létě doma, protože se buď oni, nebo jejich rodiče stydí za jejich handicap. Jsou to

děti, které trpí enurézou – pomočováním. Nejde o batolata, ani předškoláky, ale bohužel i děti školní.

„A proč by vůbec někde měli jezdit," ptají se občas lidé, kteří ke starostem těch ostatních přičichli jen zdálky? Přínos je podle Zbyška Prágra, který už několik let jezdí na tábory s dětmi zdravými i trpícími enurézou, jednoznačný. Děti se prostě berou normálně a navzájem si pomáhají. ♦

Zbyšek Prágr
hlavní vedoucí tábora Kačelky
v jižních Čechách

❶ Proč jste se rozhodl organizovat tábory pro děti, se kterými je to trochu „složitější“? Nebo není?

Prostě mě jednou napadlo, což tak pomoci dětem s nějakým handicapem a integrovat je na našich táborech. Nakonec padla volba na děti s enurézou, protože na těžší handicapity jsem si pro náročnost a vzdělání personálu netroufal. Navíc se občas dětem na táborech noční příhody stávaly, ale všeobecně se neřešily jako problém, a obvykle je nikdo na tábor nechce. Měli jsme tedy i k tomuto handicapu nejbližší... Složitější to s nimi není, jen víc práce: převlékání, praní, hlídání pití a léků, cvičení a jiné.

❷ Na vaše tábory jezdí i děti zdravé. Jak se sžívají s těmi nemocnými, jak se k nim chovají?

Ano, naše tábory jsou v tomto směru integrované. Ale u nás problém, že ten či onen má enurézu, veřejně neventilujeme. Nevidíme důvod před ostatními říkat, že tyto děti mají tento problém, a u tedy je minimálně v podvědomí vrstevníků automaticky vyčleňovat. Samo-

Jsou děti, které nejraději zůstávají doma – pod ochranou mámy a táty. A jsou rodiče, kteří by své potomky rádi někde poslali, ale obávají se, jak by to se svým handicapem zvládli a že by se k nim třeba vrstevníci nechovali hezky. Děti trpící nočním pomočováním to v životě nemají jednoduché. Není divu, že je každoročně o tábor, který takové děti bere a „bere“, velký zájem

zřejmě občas musíme dětem vysvětlit, jak se správně vůči někomu chovat a proč má někdo nějaké problémy, když je například nějaké dítě pomalé nebo něco nezvládá. To je totiž v principu podobné s problémem enurézy.

❸ Enuréza je většinou „noční problém“. Dáváte dohromady děti zdravé a nemocné?

Děti s enurézou spí společně, nebo s kamarády, kteří o jejich problému vědí, někdy i s ostatními. Ubytování dětí řešíme velmi individuálně. Posnávání jsme řešit nikdy nemuseli, nedochází k němu. Tábor totiž běží naprosto standardně a na pozadí probíhá péče o enuretiky, kterou si zdravé děti ani neuvědomují.

❹ A co když se přece jenom stane dítěti „nehoda“?

To je velmi individuální. Někteří nosí plíny, tam se to řeší samozřejmě výměnou. Postele enuretiků mají neprodyšné podložky pod prostěradlem. Mokrý postele a oblečení řešíme výměnou za čisté. Špinavé věci se pak prostě vyperou...

❺ Liší se něčím program na táboře, kam jezdí zdravé a nemocné děti, od těch „normálních“?

Nijak. Táborový program se neliší, není třeba, aby se lišil. Jediné, co je v programu navíc, je cvičení pro enuretiky, ale to je jen na přání rodičů, neúčastní se ho tedy všichni s enurézou. Další záležitosti jsou individuální, například hlídání pitného režimu, ale to se programu netýká.

❻ Proč mají podle vašeho názoru takové tábory smysl?

To nejlépe pochopíte z děkovných a nadšených reakcí rodičů. Protože jejich dítě mohlo zažít tábor, kde se mu nikdo neposmívá, dospělí i děti ho berou a chtějí pomoci a už se nemusí přišitě bát někde jet. Konečně jejich dítě nikdo nevyčleňuje a navíc mu ostatní pomáhají.

Více informací o enuréze získáte např. na www.nocvsuchu.cz a o táborech i pro děti-enuretiky na www.zlutykvet.cz a www.zsrudna.cz